

Arbejdsdirektoratet

Notat om høringsvar vedr. lovforslag

om

ændring af lov om en aktiv lov om aktiv socialpolitik

(Justering af den øvre grænse for hjælp (loftet) til modtagere af kontanthjælp m.v.)

16. marts 2006

Vores sag

07-21-0002

BRO

Lovforslaget har været til høring hos organisationer m.v., jf. bilag 1.

Følgende har afgivet høringsvar:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Amnesty International, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Landsorganisationen i Danmark (LO), Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Lederne, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Socialrådgiverforening/HK, Datatilsynet, Den Sociale Sikringsstyrelse, Dokumentations- og rådgivningscenteret om Racediskrimination, Familienministeriet, Foreningen af Registrerede Revisorer,

Foreningen af statsautoriserede Revisorer, Foreningen af statsforvaltningsjurister, FTF, Jobrådgivernes Brancheforening, Kommunernes Landsforening, Kommunernes Revision, Kristelig Fagbevægelse, Rigsrevisionen, Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde, Rådet for Socialt Udsatte, SUstyrelsen, Undervisningsministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet.

De indkomne høringsvar vedlægges, Datatilsynet har telefonisk oplyst, at man ikke har bemærkninger.

Bemærkninger til lovforslaget

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforening (SALA), Lederne, Datatilsynet, Den Sociale Sikringsstyrelse, Familienministeriet, Foreningen af statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Jobrådgivernes Brancheforening, Kristelig Fagbevægelse, Rigsrevisionen, Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde, SUstyrelsen, Undervisningsministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet .

Der er ingen bemærkninger til lovforslaget

LO og FTF

Organisationerne kan støtte forslagene om undtagelse af personer på barsel fra 500 kr.'s nedsættelse og kontanthjælpsloftet, da de på grund af barselsorloven ikke kan skaffe sig arbejde.

Organisationerne kan tillige støtte ændringen, der indebærer, at SU-modtagere, der er gift med en kontanthjælpsmodtager, undtages fra 500 kr.'s nedsættelse. Ændringen medfører en nødvendig forbedring for denne mindre gruppe

Endelig kan organisationerne støtte en forhøjelse af det fradragsfri beløb for kontanthjælpsmodtagere, der er gift eller samlevende med en start-hjælpsmodtager eller en modtager af introduktionsydelse. Derved ligestilles disse personer med par, hvor begge personer modtager starthjælp eller introduktionsydelse.

Organisationerne kan ikke støtte forslaget om ændret fordeling af hjælpen til ægtepar, hvor den ene er kontanthjælpsmodtager og den anden starthjælpsmodtager alene sker med det formål at kunne sanktionere manglende deltagelse i tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven. **FTF** finder at hjælpen til ægteparret i forvejen er så begrænset at den ikke bør kunne nedsættes yderligere. **LO** er usikker på de fordelingsmæssige konsekvenser af forslaget og kan derfor ikke støtte dette.

Kommentar:

Forslaget fremsættes for at opnå en mere ligelig fordeling af hjælpen mellem ægtefællerne svarende til fordelingen af hjælpen til samlevende par, hvor den ene modtager kontanthjælp og den andens starthjælp eller introduktionsydelse. En mere ligelig fordeling af hjælpen mellem ægtefællerne vil tillige kunne have virkning for sanktioner efter lovens § 39. Efter lovens § 39 nedsættes hjælpen forholdsmæssigt, hvis en modtager af hjælp uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats. Nedsættelsen sker for det antal timer, pågældende er udeblevet. Introduktionsydelse kan nedsættes ved udeblivelse fra introduktionsprogrammer, jf. integrationslovens § 30. Efter lovens § 30 sker nedsættelsen forholdsmæssigt svarende til den del af introduktionsprogrammet, hvorfra udlændingen er udeblevet. Med den ændrede fordeling af hjælpen forventes det, at man kan begrænse ægtepars udeblivelse uden rimelig grund. Det findes ikke hensigtsmæssigt at opretholde en fordeling af hjælpen, som begrænser sanktionsmulighederne.

Med forslaget sker der en ligestilling mellem gifte og samlevende.

Bemærkningerne herom vil blive tydeliggjort i loven.

DS og HK/K

DS og HK/K bakker op om ændringerne, der indebærer, at personer på barsel undtages fra 500 kr.'s nedsættelsen og kontanthjælpsloftet og at SU-modtagere, der er gift med en kontanthjælpsmodtager, undtages fra 500 kr.'s nedsættelsen.

Organisationen kan tillige støtte de øvrige forslag om 1) præcisering af beregningsreglerne, 2) forhøjelse af det fradragsfrie beløb for kontanthjælpsmodtagere, der er gift eller samlevende med en starthjælpsmodtager eller en modtager af introduktionsydelse og 3) ændret fordeling af hjælpen til ægtepar, hvor den ene er kontanthjælpsmodtager og den anden starthjælpsmodtager.

Organisationen bemærker, at der fortsat er tale om meget kompliceret lovgivning præget af særregler og undtagelser, hvilket gør den både tidskrævende og besværlig at administrere. Desuden gør de meget tekniske beregninger det vanskeligt at forklare regelsættet overfor de berørte borgere, hvilket er med til at vanskeliggøre borgernes mulighed for at forstå endsi-ge klage over afgørelserne.

DS og HK/K vil derfor opfordre til, at man tager hele beregningsmetoden op til revision med den hensigt, at gøre de administrative byrder i forbindelse med reglerne lettere for kommunerne.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet vil tage kontakt til KL om mulighed for forenkling af beregningsreglerne inden for de rammer, der følger af loven.

Kommunernes Landsforening (KL)

KL har kommentarer til de økonomiske konsekvenser.

KL beder tillige om, at der i forbindelse med lovforslaget sker en afklaring af administrationen af loftet over kontanthjælp.

Kommentar:

De økonomiske spørgsmål vil blive taget op med ved de sædvanlige forhandlinger herom med kommunerne. Forslaget vil dog ikke medføre øgede aktiveringsudgifter, da pligten til at tilbyde aktivering ikke ændres ved forslaget.

Beskæftigelsesministeriet vil tage kontakt til KL om forenkling af beregningsreglerne inden for de rammer, der følger af loven.

Integrationsministeriet bemærker, at kommunerne efter integrationsloven er forpligtet til at tilbyde modtagere af introduktionsydelse et fuldt introduktionsprogram bestående af såvel aktive tilbud som danskuddannelse. Kommunens forpligtelse gælder også, hvis en person har fået reduceret sin ydelse,

fordi vedkommende er gift/samlevende med en kontanthjælpsmodtager. Forpligtelsen gælder desuden også, selvom kommunen kan have en forventning om, at en person vil udeblive fra et tilbud som følge af manglende sanktionsmulighed. Kommunernes udgifter til aktive tilbud vil derfor også på dette område være uændrede som følge af forslaget.

Rådet for Socialt Udsatte

Rådet hilser lempelser i reglerne, som de i øvrigt er imod, velkommen, og selv om der kun er tale om et lille skridt i den rigtige retning.

Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde

Rådet kan tilslutte sig lempelserne i reglerne.

Foreningen af Statsforvaltningsjurister

Foreningen bemærker generelt til de regler, som høringens ændringsforslag vedrører, at disse efterhånden synes at være noget komplicerede at gennemskue, hvorfor foreningen kan være bekymret for, om de anvendes korrekt i praksis.

Kommentarer:

Der er ingen planer om at ændre lovens regler, men sammen med KL vil Beskæftigelsesministeriet se på administrationen i øvrigt at reglerne.

Dokumentations- og rådgivningscenteret om Racediskrimination (DRC)

Centeret ønsker ikke at kommentere forslaget, da forslaget ikke ændrer det forhold, at starthjælpen efter DRC's opfattelse er i strid med Danmarks internationale forpligtelser, idet det strider med artikel 23 i FN Flygtningekonvention, idet de enkelte lande efter konventionen er forpligtet til at behandle flygtninge på lige fod med deres egne statsborgere i forhold til offentlig hjælp og understøttelse. Ligeledes er starthjælpen i strid med artikel 9 i Konventionen om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder, hvorefter alle har ret til social tryghed, herunder socialforsikring.

Kommentar:

Integrationsministeriet og Beskæftigelsesministeriet skal hertil bemærke, at introduktionsydelsen og starthjælpen ikke strider mod Danmarks internationale forpligtelser.

Dansk Flygtningehjælp

Dansk Flygtningehjælp hilser lempelser velkommen. Efter Dansk Flygtningehjælps vurdering, peger hidtidige erfaringer med nedsættelser og

loft imidlertid på, at der kan være behov for langt mere omfattende ændringer af kontanthjælpsreglerne end de foreslåede. Baggrunden for at indføre reglerne om nedsættelse og loft var at øge det økonomiske incitament til at finde et arbejde og derigennem få flere kontanthjælpsmodtagere i beskæftigelse, men flygtningehjælpen mener ikke, at det er dokumenteret, at reglerne virker efter hensigten. Dansk Flygtningehjælp vil derfor gerne opfordre til, at der etableres et mere dækkende og præcist faktisk grundlag for at vurdere behovet for ændringer i reglerne om nedsættelse og loft.

Dansk Flygtningehjælp hilser i øvrigt de foreslåede undtagelser velkommen. Undtagelse for personer på barsel og for SU-modtagere er rimelig både i forhold til det generelle formål med reglerne om nedsættelse og loft og i forhold til de berørtes sociale og økonomiske situation.

Dansk Flygtningehjælp er tillige positiv over for forhøjelser af fradragsbeløbet ved indtægter for personer på lavt ydelsesniveau.

Til forslaget om ændret fordeling af hjælpen til ægtefæller hvor den ene er på kontanthjælp og den anden på starthjælp finder Flygtningehjælpen, at forslaget ikke ændrer ikke ved, at parret fortsat befinder sig i samme dårlige økonomiske og sociale situation som par, hvor begge er på starthjælp. Dansk Flygtningehjælps har derfor ikke kommentarer til ændringen som sådan. Flygtningehjælpen var imod indførelsen af starthjælp i 2002 og ser den fortsat gerne afskaffet.

Flygtningehjælpen har i øvrigt siden indførelsen af starthjælp (og introduktionsydelse på starthjælpsniveau) oplevet, at flygtninge har svært ved at forstå rationale i, at en familie ikke er berettiget til at modtage mere i hjælp, når husstanden forøges med en familiesammenført ægtefælle. En ændret fordeling på de to ægtefæller ændrer ikke ved dette forhold. Hvad enten fordelingen er fuld kontanthjælp til den ene og et nærmest symbolsk starthjælpsbeløb til den anden, eller fordelingen er nedsat kontanthjælp til den ene og starthjælp til den anden bliver det samlede resultat et beløb svarende til to gange starthjælp.

En ændret fordeling mellem ægtefæller i forbindelse med eventuelle sanktioner i form af træk i hjælpen, kan endvidere kun blive en formel tydeliggørelse af de respektive ægtefællers ansvar for et træk i hjælpen, da der på grund af de almindelige ægtefælleregler under alle omstændigheder vil være en økonomisk konsekvens for parret, hvis der sanktioneres f.eks. ved den ene ægtefælle udeblivelse fra et tilbud. Ægtefæller betragtes under alle omstændigheder samlet.

En ændret fordeling på ægtefæller ændrer heller ikke ved det forhold, at reglerne om loft i praksis ikke får betydning for par på starthjælpsniveau.

Kommentar:

Integrationsministeriet og Beskæftigelsesministeriet har ingen planer om at forøge hjælpen til personer der modtager introduktionsydelse og starthjælp, og til personer der er gift med en modtager af disse ydelser ud over, hvad der fremgår af forslaget om forhøjelse af det fradragsfrie beløb til kontanthjælpsmodtager gift med modtagere af starthjælp eller introduktionsydelse.

Beskæftigelsesministeriet og Integrationsministeriet er i øvrigt enig i det anførte om sanktionerne og vil tydeliggøre bemærkningerne herom.

Amnesty International

Amnesty noterer, at forslaget til ændring af fordelingen af nedsættelsen af den samlede hjælp til ægtepar mellem kontanthjælpsmodtagere og start-hjælpsmodtagere indeholder et ligestillingsperspektiv, idet starthjælpsmodtagerens økonomiske afhængighed af kontanthjælpsmodtageren bliver mindsket.

Amnesty finder i øvrigt, at lave ydelser ikke nødvendigvis er et incitament for, at udlændinge kommer i arbejde eller bliver selvforsørgende, men tværtimod kan medføre barrierer for integrationen. Nærværende lovforslags beskudne økonomiske forbedringer ændrer ikke ved denne bekymring. Ordningen med den særlige start-hjælp har vist, at en stor del af de flygtninge og indvandrere, der er på starthjælp, ikke er blevet selvforsørgende, men derimod lever et liv i fattigdom. Kontanthjælpsloftet rammer også mange udlændinge og begrænser deres økonomiske muligheder. Amnesty frygter, at dette hæmmer deres integrationsmuligheder – og ikke mindst går ud over børn og deres muligheder for at blive integreret i det danske samfund og således på længere sigt få uddannelse og arbejde.

Kommentar:

Bemærkningerne til lovforslaget vil blive tydeliggjort.

Beskæftigelsesministeriet og integrationsministeriet er i øvrigt ikke enig i det anførte om, at lavere ydelser, som f.eks. starthjælp, ikke kan have en positiv virkning for, at personer komme i arbejde. Det er helt afgørende, at det skal kunne betale sig at arbejde. Det er væsentligt for udlændinges integration i det danske samfund at opnå beskæftigelse og blive selvforsørgende.